

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Банківське регулювання та нагляд»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр; 3 курс, 5 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси і кредит»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Гудзь Тетяна Павлівна

д.е.н., доцент

професор кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	(0532) 50 – 91 – 71
Електронна адреса	gtp9@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів знань з теорії та практики банківського регулювання, методології та інструментарію здійснення нагляду за діяльністю банків з боку Національного банку України.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 108 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; підготовка доповідей з підготовкою рефератів та їх обговорення; підготовка наукових тез та статей; підготовка доповідей та участь у роботі студентського наукового гуртка «Світ фінансів»; тестування; поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність базових знань щодо функціонування банківської системи
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування) (ПР05); • формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію (ПР09); • застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПР16); 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК07); • здатність працювати у команді (ЗК10); • здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування (СК08); • здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них (СК10).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення (ІПР20).	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організаційні та нормативно-правові засади банківського нагляду		
Тема 1. Теоретичні засади регулювання діяльності банків на міжнародному та національному рівнях	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 1. Підготувати реферат на тему «Рекомендації Групи розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)».
Тема 2. Організаційна побудова системи банківського регулювання та нагляду	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 2. Підготувати реферат на тему «Особливості організації системи банківського регулювання та нагляду у зарубіжних країнах» (на прикладі окремої держави).
Тема 3. Створення і реєстрація банків в Україні	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 3. Підготувати реферат на тему «Правове регулювання процесу створення банку».
Тема 4. Ліцензування банківської діяльності	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 4. Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 5. Розвиток банківського регулювання та нагляду в контексті євроінтеграції та глобалізації	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 5. Підготувати реферат на тему «Напрями реформування банківської системи України в контексті євроінтеграції». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Модуль 2. Методи і заходи банківського нагляду		
Тема 6. Пруденційний безвізний нагляд за діяльністю банків	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 6. Підготувати реферат на тему «Новації у пруденційному надзгоді за діяльністю банків в Україні». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 7. Інспектування банків	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 7. Підготувати реферат на тему «Методи та процедури інспектування банків». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 8. Комплексна рейтингова оцінка діяльності банків	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 8. Підготувати реферат на тему «Визначення комплексної рейтингової оцінки діяльності банку» (на прикладі одного банку).
Тема 9. Банківський нагляд на основі оцінки ризиків	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 9. Підготувати реферат на тему «Підходи до визначення факторів ризику в діяльності банків». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 10. Застосування до банків заходів впливу за порушення ними банківського законодавства та нормативних актів НБУ	Відвідування занять; перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 10. Підготувати реферат на тему «Порядок примусової ліквідації комерційного банку». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14>.
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
3. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
4. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління НБУ від 28 серпня 2001 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.
5. Гудзь Т.П. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Банківське регулювання та нагляд» для студентів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. – Полтава: ПУЕТ, 2020. – URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=178> – Платформа дистанційного навчання ПУЕТ.

Додаткові джерела:

6. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 6 грудня 2019 року № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>.
8. Положення про ліцензування банків: Постанова Правління Національного банку України від 22.12.2018 № 149: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>
9. Положення про валютний нагляд: Постанова Правління Національного банку України від 03.01.2019 № 13. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1054-11>.
10. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України: Постанова Національного банку України від 02.01.2019 №1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19>.
11. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу: Постанова Правління НБУ від 17.08.2012 № 346. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1590-12#Text>
12. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Постанова Правління НБУ від 19.05.2020 № 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20#n13>.
13. Положення про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS: Постанова Правління НБУ від 8 травня 2002 р. № 171 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02#Text>.
14. Про схвалення процедур інспектування : Рішення Правління Національного банку України від 01.11.2016 № 393-рш. URL : <https://old.bank.gov.ua/document/download?docId=40919990>

15. Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок: Постанова Правління НБУ від 17 липня 2001 р. № 276. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-01#Text>.

16. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/regulyatori-finansovogo-rinku-zatverdili-strategiyu-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2025-roku>

17. Татар М. С., Козловська О. М. Визначення глибини кризових явищ банківських установ та розробка антикризових заходів. *Часопис економічних реформ*. 2019. № 4. С. 65-75.

18. Татар М. С., Рикова А. О. Процес оцінювання рівня фінансової безпеки банку. *Часопис економічних реформ*. 2019. № 4. С. 76-85.

19. Ткачук Н. М. Нелінійність та інформація як чинники забезпечення ефективного функціонування банківської системи. *Університетські наукові записки*. 2019. № 1-2. С. 193-202.

20. Хиленко В. В. Моделирование управляющих воздействий банковской системы на функционирование экономики. I. Динамика и корректировка кризисных ситуаций. *Кибернетика и системный анализ*. 2020. Т. 56, № 1. С. 26-34.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (3 бали); перевірка домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 бали), поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (3 бали); перевірка домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 бали), поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни